

**ПРОГРАМА ЗА КОНКУРСЕН ИЗПИТ БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА
– ТЕСТ ЗА СПЕЦИАЛНОСТИТЕ: БИБЛИОТЕЧНО-ИНФОРМАЦИОННИ
ДЕЙНОСТИ; ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА И АНГЛИЙСКИ ЕЗИК;
ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА И РУСКИ ЕЗИК; НАЧАЛНА
УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА И АНГЛИЙСКИ ЕЗИК; НАЧАЛНА
УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА И РУСКИ ЕЗИК**

ТИПОВИ ЗАДАЧИ ЗА ТЕСТ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

1. Подчертайте правилните форми:

а) истинал, истинъл, изтинъл, изстинал;

б) неприкосновена, непрекосновена, неприкосновенна, непрекосновенна

в) задкулисна, задкулистна, задколина, задколистна

2. Подчертайте невярно изписаните думи:

елиминирам, снеговалеж, хамельон, бульон, израствам, пораснал, израстнал, завислив, ерархия, епархия, изкуство, изкуствен, изкусен, софианец, италианец, порой, функций, интеллигент, акумулатор, Пейо, плеада, нежелан, не желаеики, свръхусилие, пра-родина, българо-руски, българско-полски, българоубиец, тенис-корт, рае, инженер, инкрустация, нефт, афтентичен, кръвообращение, въплътен, възстановявам, въстаник, припокривам, придавам, пригъвам, придъвквам, преписвам, прелъгвам, пренасям, предверие, оттенък, оттеквам.

3. На кой от редовете всички думи са изписани правилно:

а) неуважение, не уважаващ, неуважавайки, не уважавам

б) не уважение, неуважаващ, не уважавайки, неуважавам

в) неуважение, неуважаващ, не уважавайки, не уважавам

4. На кой от редовете всички думи са изписани грешно:

а) спогодба, живописна, шевствие, скулпторна, кръсница

б) споготба, живописна, шествие, скулптурна, кръстница

в) споготба, живописна, шевствие, скулпторна, кръсница

5. Подчертайте правилните изрази:

избрани са 23 кмета; закупени са няколко комбайни; построени са 13 мостове; изпитани са четирима ученици; регистрирани са 12 смъртни случая; в журито са включени петима члена; избрани са трима нови членове; има 10 случаи на заболяване; повикани са само двама студента; назначени са няколко областни управителя; докарани са десетина елитни коне; разследват се двама заподозрени в подкуп чиновника.

6. Подчертайте неправилно употребените местоименни форми:

Шумахер едва се размина с катастрофа с частния му самолет. Двукратният световен шампион от Ф1 се готвел да пътува с неговия “Чалънджър”, какъвто използва и канцлерът Герхард Шрьодер. Той се подготвял за предстоящия полет на летището в Болоня сряда вечерта. Нея вечер излитали и кацали множество машини и техниците били много притеснени. Те припряно обработили с течност за размразяване самолета, в отворите за въздух на когото попаднала част от струята, без това да бъде забелязано от някой. По тази причина малко след излитането кабината започнала да се пълни с дим. До пожар обаче не се стигнало. На всеки пилот може да се случи подобно прежеждие, но не на всекиму е писано да го преживее толкова леко.

7. Подчертайте допуснатите граматически и правописни грешки:

След поражението на Илинденско-преобръженското въстание в българската външна политика постепенно се налага тенденцията за военно решение на националния въпрос. Неговия възел, заплетен с Берлинския договор, не може да бъде расечен нито с геройчни въстаннически надигания, нито с не смелите ходове на малките Балкански държавици. От друга страна, българските държавни мъже са на ясно, че само с обединените осилия на християнските народи могат да отвоюват Македония, источна Тракия и другите поробени от Османската империя земи. В това разбиране се крие полужителната предпоставка за военното разрешаване на националния проблем в неговите общо балкански рамки и в стесненият му български план. Ала самите балкански държави хранят свой териториялни и етнически претенции за бъдещето на утворюваните от Турция земи, които потклаждат саперничеството в тяхните отношения. Те едвали не са раздирани от борба за политическа и икономическа хегемония на полу-острова.

8. Поставете липсващите препинателни знаци:

Проф. Александър Теодоров Балан 1859 – 1959 е езиковед литературен изследвач и библиограф който е от първото поколение български учени след Освобождението. Той е един от основателите на Висшето училище днешния Софийски университет и пръв негов ректор. Сред най-важните му трудове са следните Българска граматика Нова българска граматика и др. Известен е и с това че ратува за висока езикова култура както и за подобряване на обучението по български език в училище.

9. Посочете синонимите на следните думи:

отбор –

смея се –

трудно –

известен –

агресивно –

10. Съставете изрази, в които посочените думи са употребени по предложения модел:

лека чанта

лека закуска

слаб

слаб

златен

златен

грешен

грешен

11. Посочете думите (изразите), чиито значения са описани:

а) = привеждам аргументи, потвърждаващи верността на дадено твърдение

б) = непосредствено предходната вечер

в) = състояние на организма, при което не се наблюдават болестни симптоми

г) = прозрачен, без примеси

д) = недобре изработени, негодни за употреба предмети

12. Опишете словесно значението на следните думи и изрази:

съперник

=

интериор

=

гордея се

=

интензивен

=

дамоклев меч

=

ядрена заплаха

=

13. Подчертайте излишния израз във всеки ред:

а) тежък случай, тежка съдба, тежка сватба, тежък чувал, тежък характер

б) златно сърце, златни ръце, златна гривна, пръстен от злато, златен пръстен

в) лъжица от мед, медена пита, меден рудник, пръстен от мед, кована мед, медна тава

14. Съставете изречение с всяка от следните думи:

репиша

припиша

комплекс

комплект

ефикасно

15. Началото на българския модернизъм се свързва с:

- а) 70-те години на XIX век
- б) 90-те години на XIX век
- в) първото десетилетие на XX век
- г) 30-те години на XX век

16. Подчертайте имената на поетите символисти:

Петко Р. Славейков, Пенчо П. Славейков, Кирил Христов, Борис Христов, Николай Лилиев, Никола Фурнаджиев, Никола Й. Вапцаров, Христо Ясенев, Любомир Левчев

17. Вестник “Дума на българските емигранти” се списва от:

- а) Георги Сава Раковски
- б) Любен Каравелов
- в) Христо Ботев
- г) Захари Стоянов
- д) Иван Вазов

18. “Земляци” на Йордан Йовков се свързва тематично с:

- а) Руско-турската освободителна война
- б) Сръбско-българската война
- в) Балканската война
- г) Първата световна война

19. Свържете произведението с неговия автор:

“Последна радост”	Алеко Константинов
“Ветрената мелница”	Любен Каравелов
“Българи от старо време”	Елин Пелин
“Немили – недраги”	Йордан Йовков
“До Чикаго и назад”	Иван Вазов

20. Подчертайте произведенията на Никола Й. Вапцаров:

“Песента на човека”, “Двубой”, “Песен на песента ми”, “Завод”, “Хайдушка”, “Песен за човека”, “Борба”, “История”, “Пролет”, “Юноша”, “Въглекопач”

21. “До Желюша с железни пагони” е:

а) разказ	от	а) Любен Каравелов
б) повест		б) Петка Р. Славейков
в) ода		в) Христо Смирненски
г) фейлетон		г) Христо Ботев
д) пътепис		д) Алеко Константинов
е) роман		е) Иван Вазов

22. Рачко Пръдлето е герой от
произведението
на

23. На кой литературен персонаж принадлежат следните думи: “Боже, колко мъка има по тоя в

- а) Боне Крайненеца от “На браздата” на Елин Пелин
- б) Петър Моканина от “По жицата” на Йордан Йовков
- в) дядо Йоцо от “Дядо Йоцо гледа” на Иван Вазов

24. Стиховете

Подкрепи и мен ръката,

Та кога въстане робът,

в редовете на борбата

да си найда и аз гробът.

са от стихотворението

на

25. Кои от изброените литературни герои възплъщават идеята за състраданието:

Матей Маргалака от “Гераците”; Божан от “Гераците”; Колчо от “Под игото”; Иванчо Йотата от “Чичовци”; Велико кехая от “Шибил”; Серафим от “Серафим”; баба Илиџа от “Една българка”; Петър Моканина от “По жицата”; Женда от “Постолови воденици”

26. Какви впечатления е оставил у Вас Серафим от разказа “Серафим” на Йордан Йовков (отговора формулирайте в предпочитаната от Вас форма)?

27. Съставете текст (около сто думи) на тема: “Парите – приятел и враг”.

Изпитът по български език и литература се провежда под формата на тест.

Чрез теста по български език и литература се установява нивото на езиковата, литературната, правописната и пунктуационната култура на кандидатите, уменията им да отсяват верни от неверни факти, да работят съсредоточено по зададен модел, да се справят творчески със семантични и граматически задачи. За успешното решаване на задачите от теста е необходимо кандидатите да са усвоили материала по български език и литература, изучаван в средното училище.